

Os meus coidados de enfermmería e outras probas médicas

ATENCIÓN SANITARIA E SAÚDE

.....

A REALIDADE DE
1 DE CADA 100
PERSONAS NO MUNDO

.....

.....

EDITA
FEDERACIÓN AUTISMO GALICIA

Sede Social
Rúa Home Santo de Bonaval, 74 baixo
Centro de Recursos
Rúa Rodríguez de Viguri, 35
15703 Santiago de Compostela
Tel. +34 981 589 365
info@autismogalicia.org
www.autismogalicia.org

FINANCIA
CONSELLERÍA DE SANIDADE
SERVIZO GALEGO DE SAÚDE (SERGAS)

COORDINA
FEDERACIÓN AUTISMO GALICIA

PARTICIPA
Asociación Aspanaes
Facultade de enfermería e
Podoloxía.
Campus de Ferrol. Universidade
da Coruña (UDC)

AUTORÍA
Mercedes Fernandez Ángulo
Cristina Couto Pena
Emma Cuesta Fernández
Nuria Esther Varela Feal

DESEÑO E MAQUETACIÓN
Ekinocio Comunicación

RECURSOS GRÁFICOS
PICTOGRAMAS ARASAAC
Autor pictogramas: Sergio Palao
Procedencia: ARASAAC (<http://arasaac.org>) Licencia: CC (BY-NC-SA)
Propiedad: Gobierno de Aragón

Freepik / wavebreakmedia

IMPRESIÓN
Difux S.L.
DL: C 1643-2021

PÁX.

04	INTRODUCCIÓN.
06	RECOMENDACIÓNS USO DO MANUAL.
08	RECOMENDACIÓN PARA PERSOAS CON TEA E FAMILIAS.
11	PROBAS:
12	Radiografía Torax
13	Radiografía abdominal deitado
14	Radiografía abdominal de pé
15	Radiografía de brazo ou man sentado
16	Radiografía de brazo ou man de pé
17	Radiografía de perna ou pé deitado
18	Radiografía de brazo ou mán de pé
19	Ecografía de barriga
20	Ecografía de mamas
21	Mamografía
22	Resonancia
23	Electroencefalograma
24	Electrocardiograma
25	Audiometría
26	Extracción de cerume
27	Instilar gotas nos ollos
28	Revisión oftalmolóxica
29	Graduación vista
30	Exploración cardíaca
31	Exploración respiratoria
32	Exploración manual abdominal
	Exploración da gorxa

PÁX.

33	Vacinación
34	Extracción de sangue
35	Recollida de ouriños muller
36	Recollida de ouriños home
37	Recollida de feces
38	Colocación vía sanguínea
39	Exploración xinecolóxica básica
40	Exploración odontolóxica básica
41	Saturación de osíxeno
42	Administración de osíxeno con máscara
43	Administración de osíxeno con lentes nasais
44	Sonda nasogástrica
45	Sonda urolóxica home
46	Sonda urolóxica muller
47	Inhalador
48	Nebulizacións
49	Proba alerxia
50	Vendaxe
51	Cura de feridas
52	Suturas
53	Tensión arterial
54	Medición
55	ANEXO PERSOAL SANITARIO.
56	ANEXO DOR.
58	OUTROS RECURSOS.

As persoas con Trastorno do Espectro do Autismo teñen dereito á saúde e a unha atención plena e igualitaria.

INTRODUCCIÓN.

As persoas con Trastorno do Espectro do Autismo (TEA) teñen dereito á saúde e a unha atención plena e igualitaria ao resto da poboación. Porén na súa protección e desenvolvemento adoitan a atopar barreiras que impiden dita atención e que están relacionadas tanto coas dificultades do TEA como asociadas á propia asistencia.

As persoas con autismo poden presentar dificultades na comunicación e na interacción coas demais persoas, por teren afectadas as habilidades para comunicarse e para relacionarse. E, na maioría dos casos esas dificultades aféctanlle á capacidade para anticiparse e para adaptarse ás realidades da contorna, debido aos patróns restrinxidos e repetitivos de intereses, comportamentos e hipo e hiperreactividade aos estímulos sensoriais.

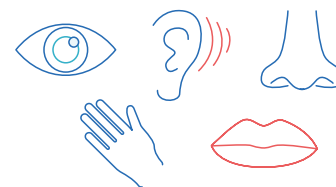
No caso das persoas con TEA, a atención sanitaria resulta complicada, xa que as características propias deste tipo de condición poden contribuír a que as alteracións da saúde poidan pasar desapercibidas. Poden ser enmascaradas por exemplo polas dificultades no procesamento de estímulos sensoriais, pola percepción e resposta á dor e tamén polas dificultades á hora de comunicar os síntomas.

No tocante á asistencia sanitaria, debemos ter en conta que o noso sistema sanitario está dotado de grandes servizos deseñados para a atención a poboación xeral e artículase a través de procesos, na maioría dos casos, excesivamente ríxidos que non se adaptan ás necesidades dos pacientes con necesidades especiais de apoio para recibir asistencia.

A práctica clínica diaria demostra que cando existiu unha anticipación previa, un adestramento específico, unha habituación aos procedementos, a ansiedade do paciente diminúe considerablemente antes, durante e despois das visitas ao médico. Dando lugar a unha atención de saúde máis amable e de maior calidade para paciente, familias e profesionais sanitarios.

DIFICULTADES PARA A COMUNICACIÓN E A SOCIALIZACIÓN

DIFICULTADES PARA O PROCESAMIENTO DE ESTÍMULOS SENSORIAIS

02

Trátase de contribuír a facer máis accesible os servizos de saúde e posibilitar o seu coidado en igualdade de condicións para todas as persoas.

O MANUAL.

O manual “Os meus coidados de enfermería e outras probas médicas”, está pensado para axudar as persoas con TEA e familiares a través de información visualmente adaptada, sobre os procedementos sanitarios máis habituais.

Pode axudar a familia a darlle información sobre o que vai suceder, anticipándolle a secuencia de acontecementos ou pasos que se van seguir, e facilitándolle recursos como o panel de descrición da dor.

É un recurso de utilidade para persoa con TEA para coñecer o que vai acontecer e que ten que facer ou para expresar a súa familia ou ó profesional sanitario o que lle acontece.

Ademais convértese nunha ferramenta práctica de utilidade para os facultativos sanitarios, que poden poñela en coñecemento das persoas con TEA e familiares coa finalidade de rebaixar o estrés e frustración que causa nas persoas con TEA as actividades que saen das rutinas cotiás e a súas dificultades na comunicación.

Unha correcta anticipación pode mellorar a resposta das persoas con TEA ante situacións novas ou pouco frecuentes, así como preparar con anterioridade prácticas de saúde comúns, traballando un achegamento progresivo por pasos a esa proba para que a persoa con TEA se habitúe a través de secuencias visuais, mellorará a actitude e benestar da persoa con TEA ante estas situacións.

Facer máis accesible o coidado da saúde, de forma adecuada as persoas con TEA e as súas familias, convértese no fin deste manual. Construír xuntos un sistema de coidados da saúde con menos barreiras. Isto contribuirá a facer máis accesible os servizos de saúde e posibilitar o coidado da saúde en igualdade de condicións para todos e todas, sendo máis amable e próximo para pacientes e profesionais da saúde.

RECOMENDACIÓNS DE USO:

Ademais este manual pode beneficiar a todos os pacientes, especialmente aqueles que necesiten apoios visuais para mellorar a comprensión da información

Queremos diminuír o estrés e a ansiedade que xera na familia e a persoa con TEA antes, durante e despois dunha consulta, exploración ou proba médica.

Débese ter en conta o seguinte:

1

FAMILIARÍZAVEOS COAS PRÁCTICAS

É moi aconsellable que as familias ou a persoa con TEA se familiaricen coas prácticas médicas máis frecuentes.

2

AXUDÁVEOS DOS RECURSOS GRÁFICOS

Cando a persoa con TEA se fixo dano, os recursos do final do manual poden axudar a familia a identificar onde ten a dor.

3

LEVÁDE A GUÍA CON VÓS

Pode ser útil levar sempre este caderno cando acoda os servizos sanitarios, para recordar se fose necesario a proba antes de facela.

Podes axudar a reducir o estrés que xera unha proba médica cunhas sinxelas pautas.

03

Unha correcta anticipación pode mellorar a resposta das persoas con TEA ante situacións novas ou pouco frecuentes.

RECOMENDACIÓNS PARA PERSOAS CON TEA E FAMILIAS.

É necesario ter en conta que a contorna sanitaria ten unha serie de características que poden dificultar a atención ás persoas con TEA e as súas familias. Podemos prestarlle atención para intentar manexala de maneira positiva.

Descoñecemento de cada caso

O personal sanitario non coñece as características dos pacientes con TEA e as técnicas adecuadas para súa atención.

Procura darlle información sobre as características da persoa con TEA.

Personal médico variable

O personal que atende a persoa con TEA é variable ao longo do proceso da asistencia sanitaria.

Factores ambientais pouco amigables

O profesional que realiza a consulta pode utilizar prendas de roupa ou instrumentos que poden facer que non sexa un entorno amigable para a persoa con TEA.

Podes pedirlle ao personal sanitario que retire se pode, aquela prenda ou obxecto que incomode.

Escaso tempo para a atención sanitaria

Os profesionais sanitarios dispoñen de pouco tempo para calmar o paciente antes de realizarlle unha exploración ou proba. Podes solicitar coñecer antes a contorna si é posible.

CONSELLOS PARA MELLORAR A EXPERIENCIA DE ATENCIÓN SANITARIA:

Para que a visita á contorna sanitaria non se converta nunha situación difícil, é necesario ter en conta unha serie de cuestións que axudarán a baixar os niveis de tensións do teu familiar con TEA e de ti mesmo.

A continuación recóllense algúns consellos que poden ser útiles (para iso):

Indica ó profesional sanitario que lle gusta e que non lle gusta ao teu familiar e como o demostra.

Explica ao persoal sanitario as cousas amodo e coa maior tranquilidade posible. Fainos partícipes das túas preocupacións.

Tenta manter a calma e sé positivo. A túa actitude vai ser clave para que a visita á contorna sanitaria sexa unha experiencia positiva e será a base de futuras visitas máis cercanas.

Escribe aqueles datos e preguntas que consideres importantes, para que non se che esquezan o día da consulta.

Anticipa a cita da revisión ou proba médica, anotándoa nun sitio ben visible (no calendario da parede, na súa axenda, etc.). A medida que se vaia achegando a data lémbrrallo. Axudaralle a estar máis tranquilo ese día.

Leva ou ten preparado algún obxecto que axude ao teu familiar ou che axude a estar calmo. Será moi útil se a situación é estresante.

Pensa que ti es quen mellor coñece ao teu familiar ou a ti mesmo e, por tanto, posúes moita información útil para os profesionais sanitarios. Explica o que consideres importante de forma breve.

Posúes información útil para os profesionais sanitarios. Explica o que consideres importante de forma breve.

RECURSOS GRÁFICOS

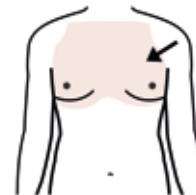
ATENCIÓN SANITARIA

RX. TÓRAX

RAIOS X

TÓRAX

1

COLLO AIRE

ESPERO

A RADIOGRAFÍA

2

SOLTO AIRE

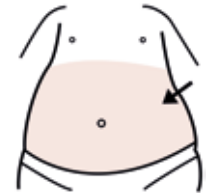

REMATOU

RX. ABDOMINAL DEITADO

RAIOS X

BARRIGA

1

DÉITOME

ESPERO

EN SILENCIO

A RADIOGRAFÍA

2

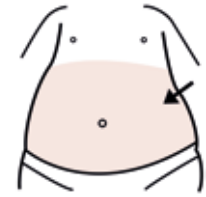

REMATOU

RX. ABDOMINAL DE PÉ

RAIOS X

BARRIGA

1

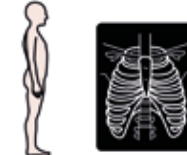
DE PÉ

ESPERO

EN SILENCIO

A RADIOGRAFÍA

2

REMATOU

RX. BRAZO OU MAN SENTADO

RAIOS X

BRAZO

MAN

1

SÉNTOME

ESPERO

EN SILENCIO

A RADIOGRAFÍA

2

REMATOU

RX. PERNA OU PÉ DEITADO

RAIOS X

PERNA

PÉ

1

DÉITOME

ESPERO

EN SILENCIO

A RADIOGRAFÍA

2

REMATOU

RX. BRAZO OU MAN DE PÉ

RAIOS X

BRAZO

MAN

1

DE PÉ

ESPERO

EN SILENCIO

A RADIOGRAFÍA

2

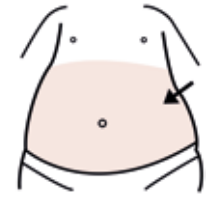

REMATOU

ECOGRAFÍA BARRIGA

ECOGRAFÍA

BARRIGA

1

DÉITOME

SUBO CAMISETA

BAIXO PANTALÓN

BÓTANME GEL

EXPLÓRANME

2

LÍMPANME

REMATOU

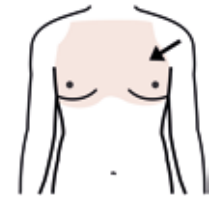

VÍSTOME

ECOGRAFÍA MAMAS

ECOGRAFÍA

MAMAS

1

DESVÍSTOME

DÉITOME

BÓTANME GEL

EXPLÓRANME

2

LÍMPANME

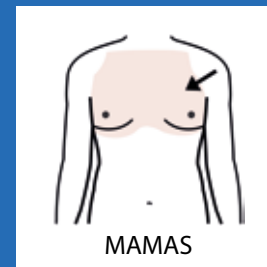

REMATOU

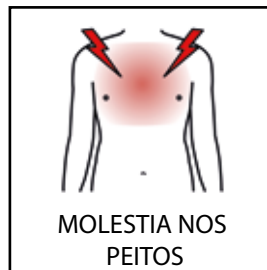

VÍSTOME

MAMOGRAFÍA

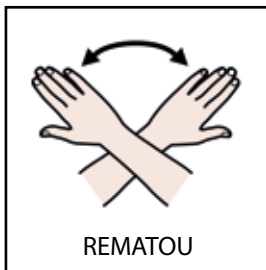
1

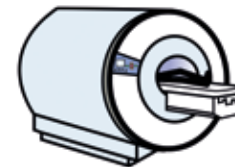
2

3

RESONANCIA

RESONANCIA

1

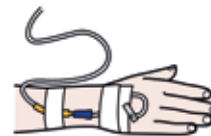
DESVÍSTOME

SEN XOIAS

DÉITOME

PON VÍA

SORO

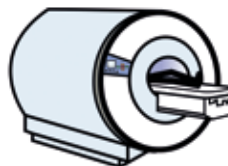
2

QUITA SORO

ESPERO

RESONANCIA

3

REMATOU

VÍSTOME

ELECTROENCEFALOGRAMA

EEG

1

SÉNTOME

SEN GAFAS

PONME GORRO

INXECTA XEL

2

FECHO OLLOS

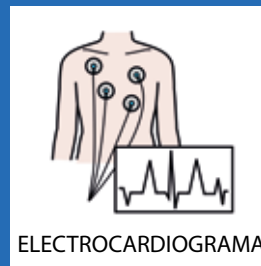
ESPERO

3

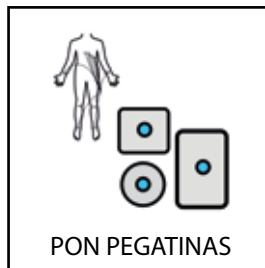
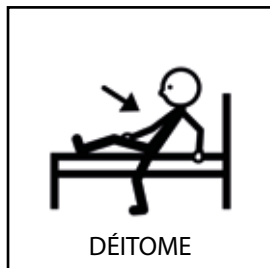

REMATOU

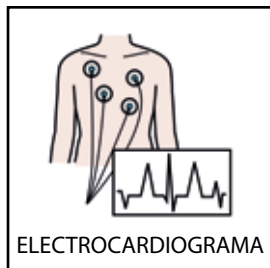
ELECTROCARDIOGRAMA

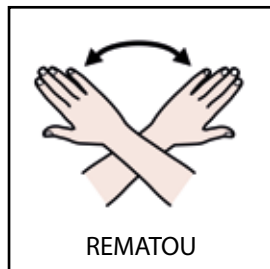
1

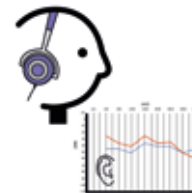
2

3

AUDIOMETRÍA

AUDIOMETRÍA

1

ENTRO

CABINA

2

PON CASCOS

ESCOITO PITIDO

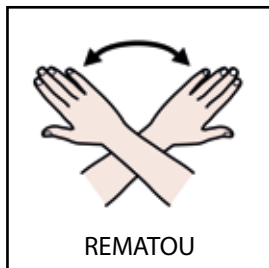

LEVANTO MAN

3

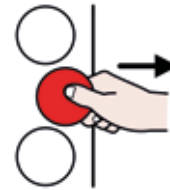

QUITA CASCOS

REMATOU

EXTRACCIÓN CERUME

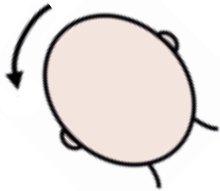

EXTRACCIÓN

CERUME

1

MOVO CABEZA

MÍRAME OÍDO

ASPIRA OÍDO

BOTA AUGA

2

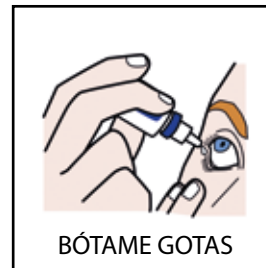
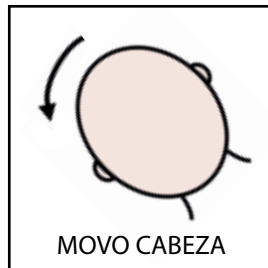
REMATOU

INSTILAR GOTAS NOS OLLOS

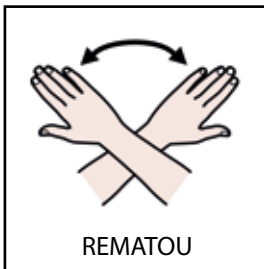

GOTAS OLLOS

1

2

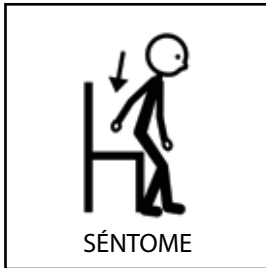

REVISIÓN OFTALMOLÓGICA

REVISIÓN VISTA

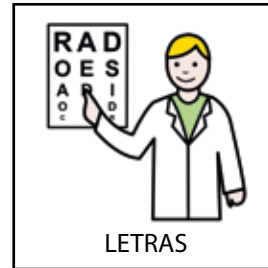
1

SÉNTOME

MÍRAME OLLOS

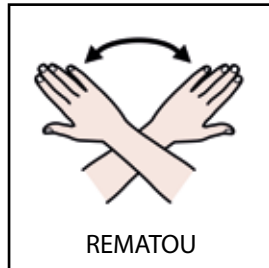

LETRAS

2

REVISAR OLLOS

REMATOU

GRADUACIÓN VISTA

GRADUACIÓN VISTA

1

SÉNTOME

MÍRAME OLLOS

BÓTAME GOTAS

2

VEVO MAL

ESPERO

3

REVISA VISTA

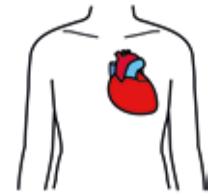

REMATOU

EXPLORACIÓN CARDÍACA

ESCOITA

CORAZÓN

1

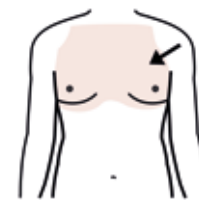
DESVÍSTOME

ESCOITA

CO FONENDO

O PEITO

2

REMATOU

VÍSTOME

EXPLORACIÓN RESPIRATORIA

ESCOITA

PULMONES

1

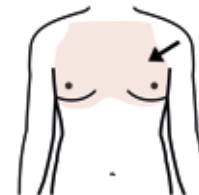
DESVÍSTOME

ESCOITA

CO FONENDO

O PEITO

A ESPALDA

2

COLLO AIRE

SOLTO AIRE

ESCOITA

TUSO

ESCOITA

3

REMATOU

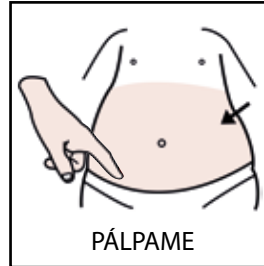
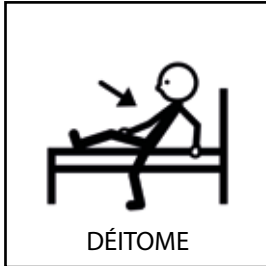

VÍSTOME

EXPLORACIÓN MANUAL ABDOMINAL

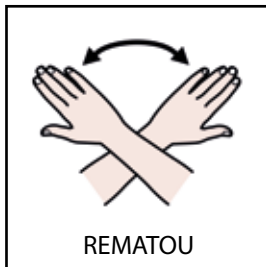
1

2

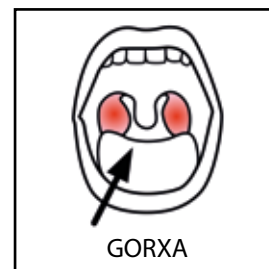
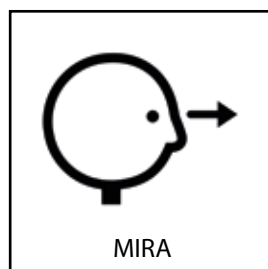
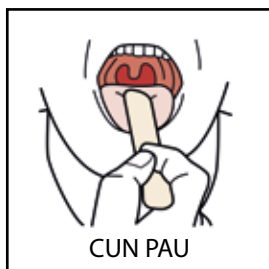
3

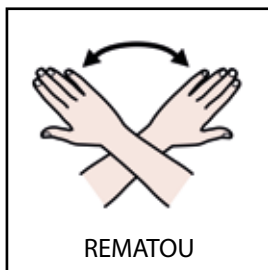
EXPLORACIÓN DA GORXA

1

2

VACINACIÓN

VACINACIÓN

1

SÉNTOME

REMÁNGOME

2

LIMPA BRAZO

PINCHA BRAZO

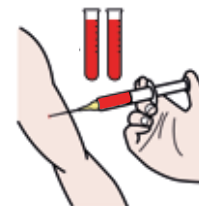
RETIRA AGULLA

3

REMATOU

EXTRACCIÓN DE SANGUE

EXTRACCIÓN S

1

SÉNTOME

REMÁNGOME

PECHO A MAN

PONME GOMA

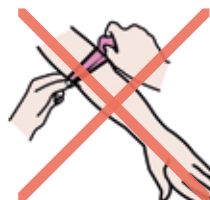
2

LIMPA O BRAZO

PINCHA O BRAZO

SOLTA A GOMA

3

PON ESPARADRAPO

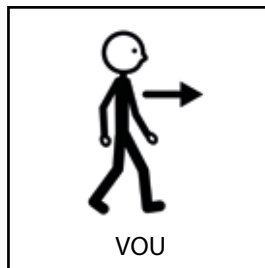
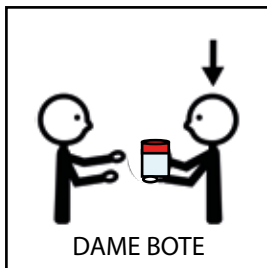

REMATOU

RECOLLIDA OURIÑOS MULLER

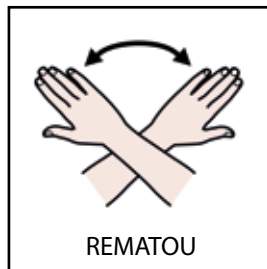
1

2

3

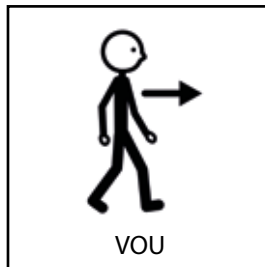
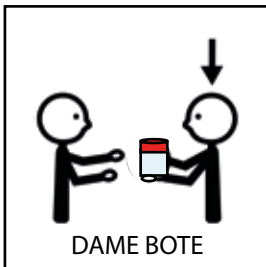

RECOLLIDA OURIÑOS HOMES

RECOLLIDA OURIÑOS

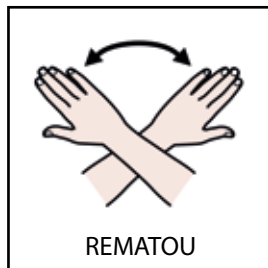
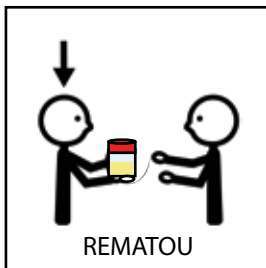
1

2

3

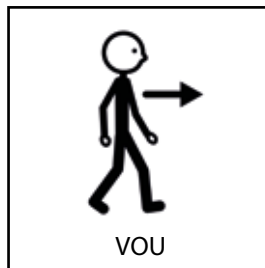
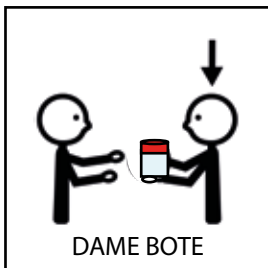

RECOLLIDA DEFECES

RECOLLIDA FECES

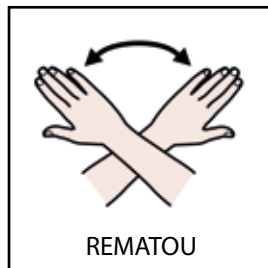
1

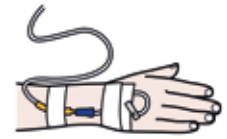
2

3

COLOCACIÓN VÍA SANGUÍNEA

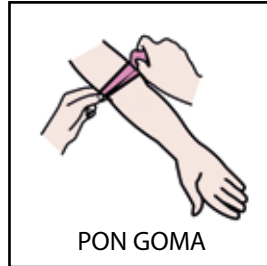

VÍA SANGUÍNEA

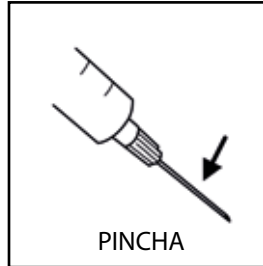
1

LIMPA O BRAZO

PON GOMA

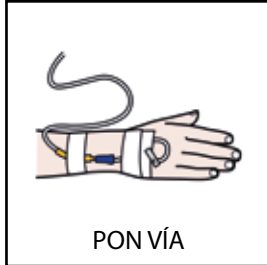

PINCHA

2

BRAZO

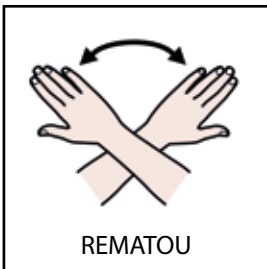

PON VÍA

MOLESTA

3

REMATOU

EXPLORACIÓN GINECOLÓGICA BÁSICA

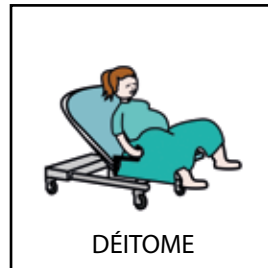

XINECOLOXÍA

1

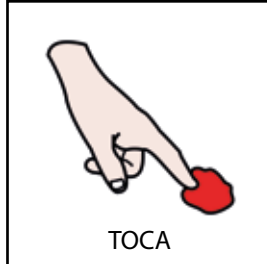

DESVÍSTOME

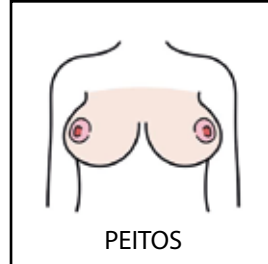

DÉITOME

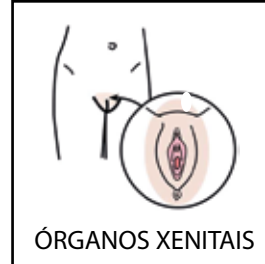
2

TOCA

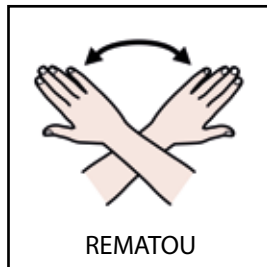

PEITOS

ÓRGANOS XENITAIS

3

REMATOU

VÍSTOME

EXPLORACIÓN ODONTOLÓGICA BÁSICA

ODONTOLOGÍA

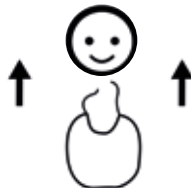
1

DÉITOME

NA CADEIRA

PONME BIBEIRO

PON LUZ

2

SE ME DOE

LEVANTO A MAN

3

ABRO A BOCA

REVISAR

ESPERO

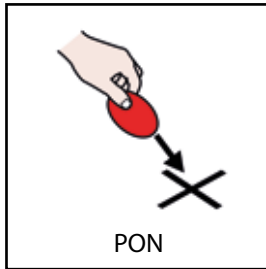

REMATOU

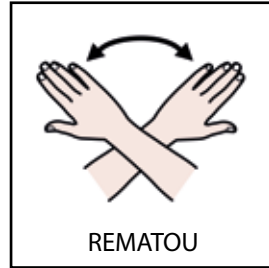
SATURACIÓN DE OSÍXENO

1

2

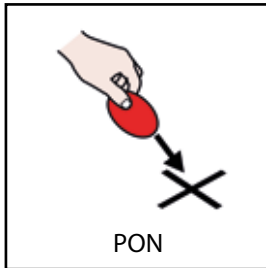

ADMINISTRACIÓN DE OSÍXENO CON MÁSCARA

OSÍXENO MÁSCARA

1

PON

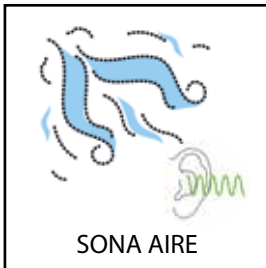

MÁSCARA

RESPIRO

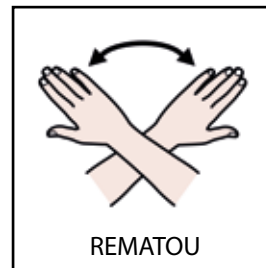
2

SONA AIRE

ESPERO

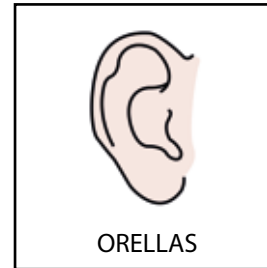
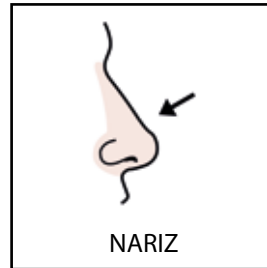
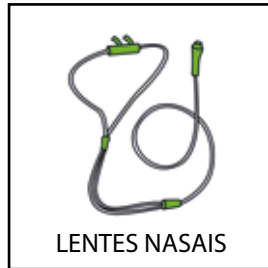
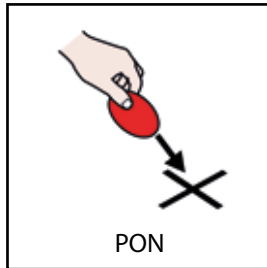

REMATOU

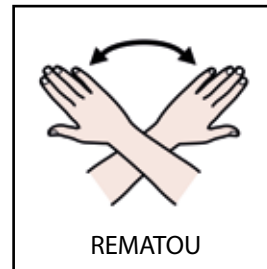
ADMINISTRACIÓN DE OSÍXENO CON LENTES

1

2

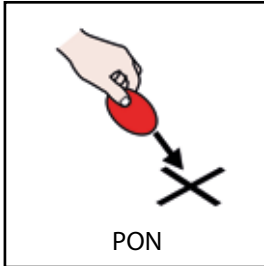

SONDA NASOGÁSTRICA

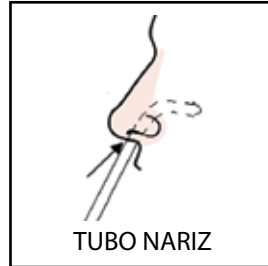

SONDA NASAL

1

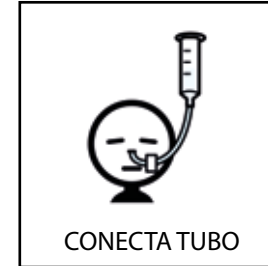
PON

TUBO NARIZ

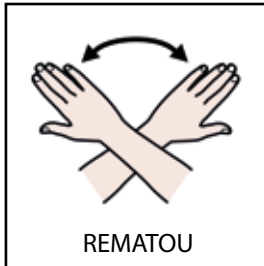

ESPARADRAPO

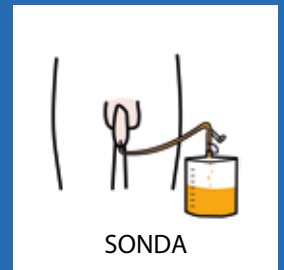
CONECTA TUBO

2

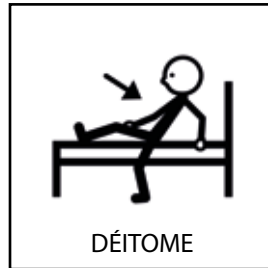

REMATOU

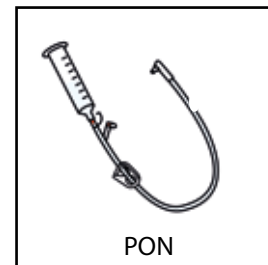
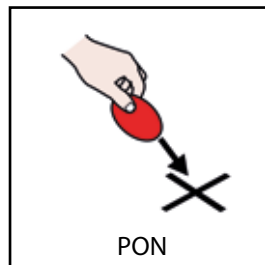
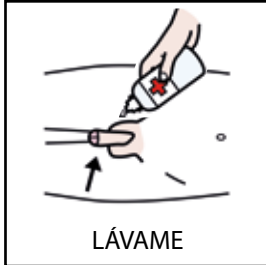
SONDA UROLÓGICA HOME

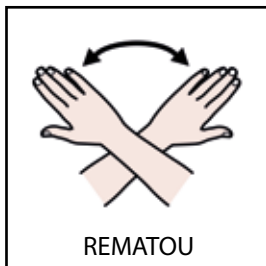
1

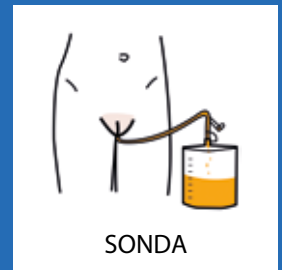
2

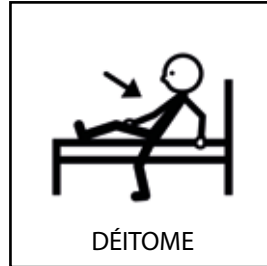
3

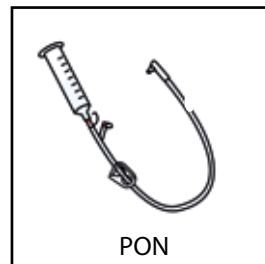
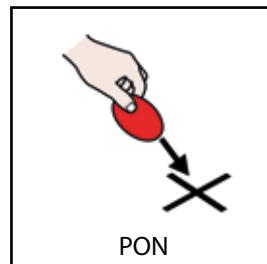
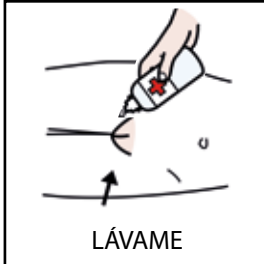
SONDA UROLÓGICA MULLER

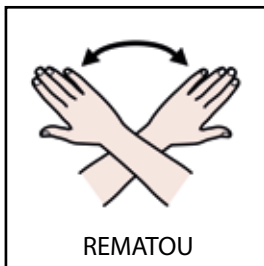
1

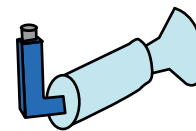
2

3

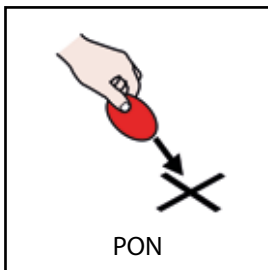

APLICACIÓN DE INHALADOR

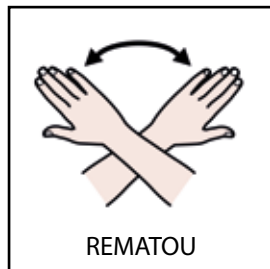

INHALADOR

1

2

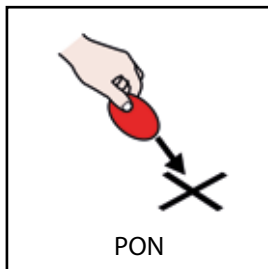

NEBULIZACIONES

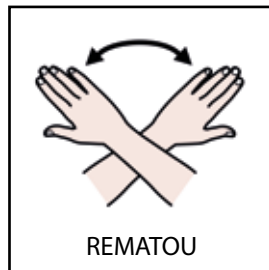

MÁSCARA VAPOR

1

2

PROBA ALERXIA

PROBA ALERXIA

1

SÉNTOME

REMÁNGOME

PON LÍQUIDO BRAZO

PICA BRAZO

2

ESPERO

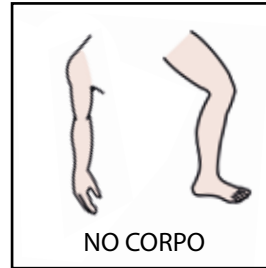
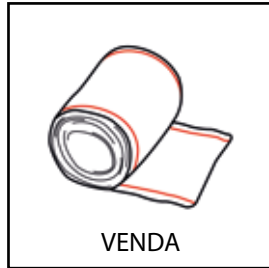
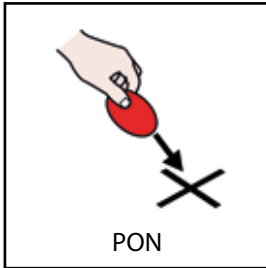
REMATOU

VENDAXE

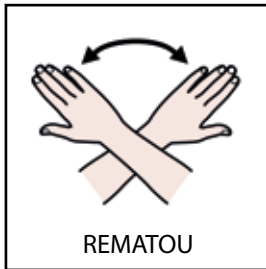

VENDA

1

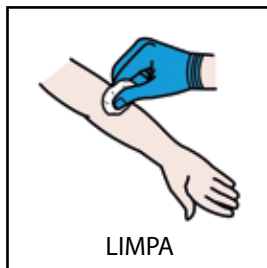
2

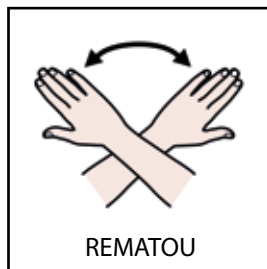
CURA DE FERIDAS

1

2

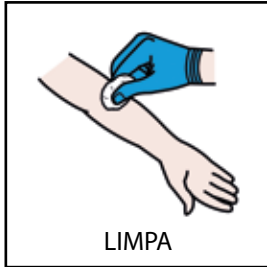

SUTURAS

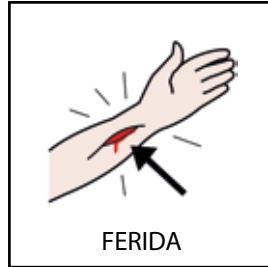

SUTURA

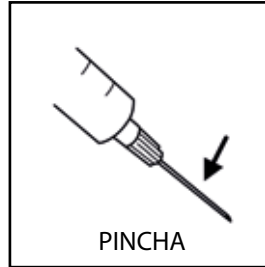
1

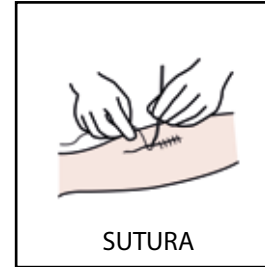
LIMPA

FERIDA

PINCHA

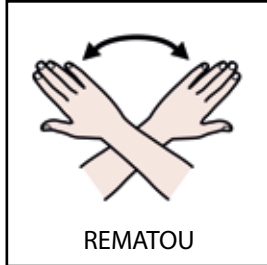

SUTURA

PON ESPARADRAPO

2

REMATOU

TENSIÓN ARTERIAL

TENSIÓN

1

SÉNTOME

EN SILENCIO

2

PON

MANGUIÑO

BRAZO

MOLESTA

3

ESPERO

REMATOU

MEDICIÓN

PESA E MIDE

1

DESCÁLZOME

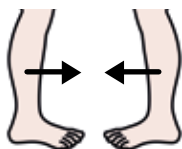

SUBO

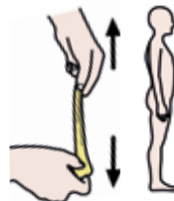

BÁSCULA

2

XUNTO PERNAS

ESTIRO O CORPO

PESA E MIDE

3

REMATOU

PERSOAL

Pódense utilizar estos pictogramas para anticipar o persoal sanitario que realizará a proba médica ou técnica de enfermaría.

ENFERMEIRA

ENFERMEIRO

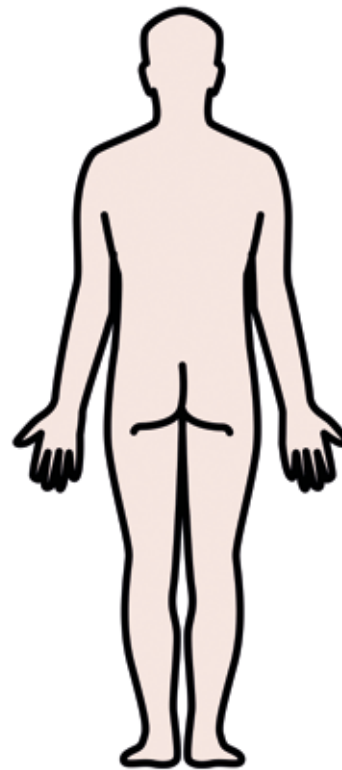
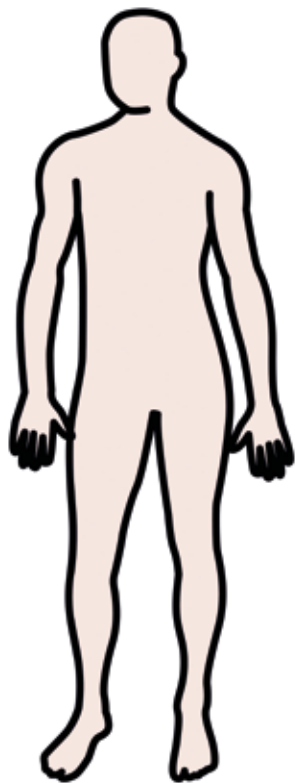
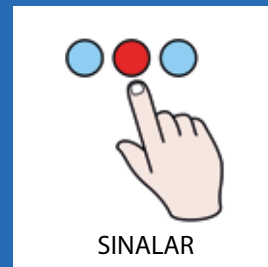
MÉDICO

MÉDICO

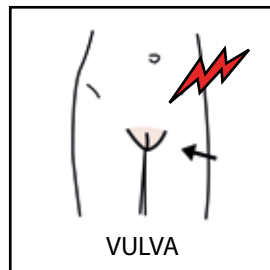
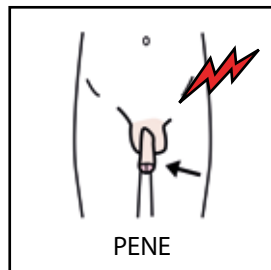
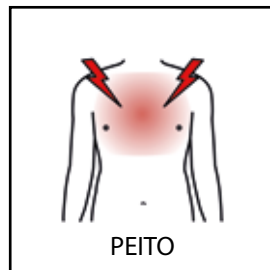
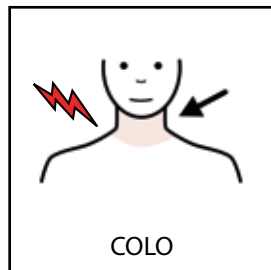
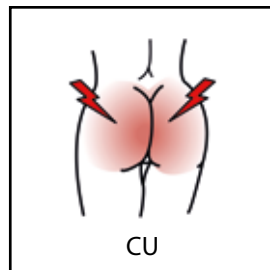
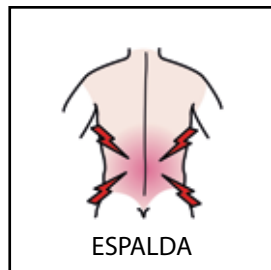
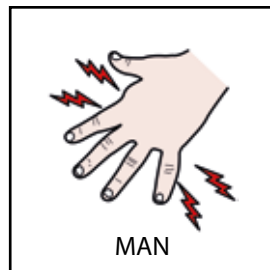
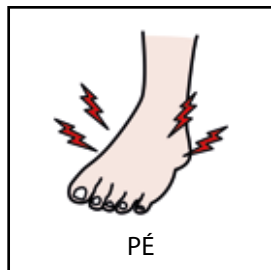
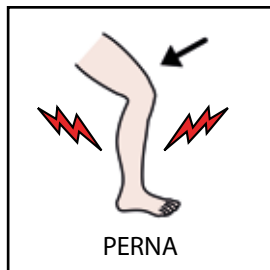
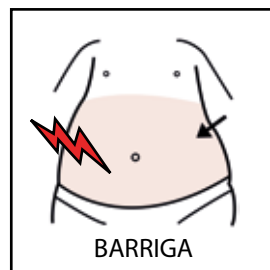
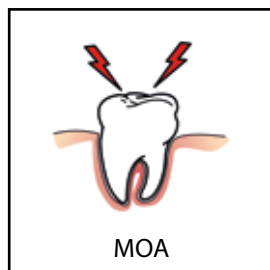
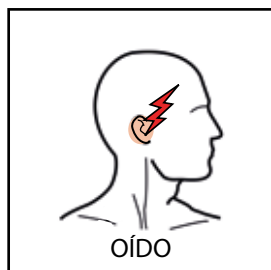
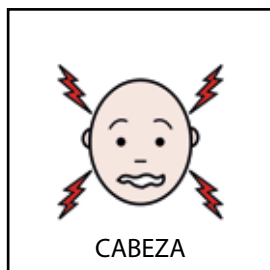
DÓEME

A persoa pode utilizar estos pictogramas para sinalar onde lle doe.

PARTES DO CORPO

Se a persoa non é capaz de sinalar no seu propio corpo., sinalará o pictograma e di o seu nome, para confirmar a resposta.

BIBLIOGRAFÍA E RECURSOS

INFORMACIÓN NA REDE

autismogalicia.org

Información sobre TEA e Saúde, guía paciente, secuencias visuais para procedementos sanitarios, videos procedementos sanitarios (EEG, revisión de odontoloxía en pediatría, extraccións de sangue...)

esaude.sergas.es

Materias de información sobre o TEA, e recursos dirixidos á profesionais e coidadores). Federación Autismo Galicia- Sergas.

arasaac.org

Portal Aragonés de Comunicación Aumentativa e Alternativa

pictotraductor.com

Tradutor de comunicación baseada en pictogramas

doctortea.org

Web de anticipación, de espazos, consultas, procedementos e especialistas para mellorar a accesibilidade na contorna sanitaria.

hospitaldefuenlabrada.org/tea teayudamos.php

Teayudamos é un programa do Hospital Universitario de Fuenlabrada (H.U.F) destinado, principalmente, á poboación infantil susceptible de beneficiarse do uso de comunicación aumentativa.

APLICACIONES DE INTERESE

PictoDroid Med: destinada á comunicación en contornas médicas.

ComunicaTea: adaptación visual do hospital (Hospital del Sureste).

MATERIAL AUDIOVISUAL

Videos de anticipación de probas médicas dispoñibles en autismogalicia.org:

- Electroencefalograma.
- Revisión odontolóxica de pediatría.
- Extracción de sangue.
- Vacinación.

infocovid.autismogalicia.org

COVID: Recursos, probas e anticipación.

A CORUÑA

ASPANAES
Camiño da Igrexa, 40 baixo - 15009 A Coruña
981 130 044 - administracion@aspanaes.org
www.aspanaes.org

ASPERGA
Avda. de Oza, 240, 1º - 15006 A Coruña
981 917 318 / 633 283 164 - asperga@asperga.org
www.asperga.org

FEDERACIÓN AUTISMO GALICIA
Rodríguez de Viguri, 35, baixo
15703 Santiago de Compostela (A CORUÑA)
981 589 365
info@autismogalicia.org
www.autismogalicia.org

FUNDACIÓN AUTISMO CORUÑA
Camiño da Igrexa, 40 baixo - 15009 A Coruña
981 130553 - info@autismocoruna.org
www.autismocoruna.org

LUGO

CAPACES LUGO
Monte Faro, 2, baixo (local 1)
Casa Poeta María Mariño - 27003 Lugo
619 170 890 - capaceslugo@gmail.com
capaceslugo.blogspot.com

OURENSE

POR ELES TEA
Ramón y Cajal, 6 baixo - Ourense
988 701 658 - peteaou@peteaou.org
www.porelestea.es

TRASCOS
Santo Domingo 35, entresollado 1 - 32003 Ourense
988 049 632 / 655 902 026 - asociaciontrascos@gmail.com
asociacion-trascos.webnode.es

PONTEVEDRA

APA CASTRO NAVAS
Navás (Priegue), 11 - 36391 Nigrán
986 365 558 - castronavas@menela.org

APA CENTRO DE EDUCACIÓN ESPECIAL MENELA
Camiño da Veiguiña, 15 (Alcabre) - 36212 Vigo
986 240 703

APA MECOS «Os Mecos»
Almirante Fontán, Vilaxoán, 11
36611 Vilanova de Arousa
986 909 982 - apamecos@hotmail.com

APACAF
Placer, 5, 3º B - 36202 Vigo
986 226 647 / 986 587 475 - info@apacaf.org
www.apacaf.org

AUTISMO VIGO
Avda. Camelias, 108, oficina 2 - 36211 Vigo
986 437 263 - autismovigo@gmail.com
www.autismovigo.org

FAMILIAS AZUIS
Oriente, 8 - 36860 Pontearreas
familiasazuis@gmail.com

FUNDACIÓN MENELA
Marqués de Alcedo, 19 - 36203 Vigo
902 502 508 / 986 423 433 - fundacion@menela.gal
www.menela.gal

FUNDACIÓN TUTELAR CAMINO DO MIÑO
Xoanelo, 2 - 36202 Vigo
986 222 023 / 902 502 508
fundacion_tutelar@cmiño.org
fundacion@menela.org

ASTEAVI
Coruña, 44, baixo - 36208 Vigo
986 414 346 - teavi.teavi@gmail.com
www.asteaviasociacion.blogspot.com

UN MAIS
670 984 046 - asociacion.unmais@gmail.com
www.unmais.es

Atención Sanitaria e Saúde

FEDERACIÓN AUTISMO GALICIA

Sede social da Federación
Rúa Home Santo de Bonaval, 74 baixo

Centro de recursos
Rúa Rodríguez de Viguri, 35
15703 Santiago de Compostela

Tel. +34 **981 589 365**
info@autismogalicia.org

autismogalicia.org

DESENVOLVIDO POLO SERVIZO PARA FAMILIAS E
PERSONAS CON TEA DA FEDERACIÓN AUTISMO GALICIA COA
COLABORACIÓN DE ASPANAES E A UNIVERSIDADE DA CORUÑA
(ESCOLA DE ENFERMARÍA DE FERROL)

Coa participación da Consellería de Sanidade

CONSELLERÍA
DE SANIDADE

Autor pictogramas: Sergio Palao
Procedencia: ARASAAC (<http://arasaac.org>)
Licencia: CC (BY-NC-SA)
Propiedad: Gobierno de Aragón